

STILETTEN

Organ för ***STIL***

Stockholmsföreningen för Independent Living

Nr 5/86 November 1986

2

STIL (Stockholmsförening för Independent Living) är partipolitiskt obunden men arbetar handikappolitiskt

för mer personlig makt åt människor med funktionshinder genom kontroll över de tjänster som vi behöver för att kunna leva ett normalt liv

mot förtryck och diskriminering av människor med funktionshinder.

STIL betraktar sig som en del av Independent Living-nätverket, den internationella medborgarrättsrörelsen för människor med funktionshinder.

Stödmedlemsskap i STIL är öppet för alla.

Medlemskap med rösträtt förutsätter eget behov av personlig assistans.

Medlemsavgift stödmedlem 50 kr/år
medlemskap med rösträtt 100 kr/år Postgirokonto 736670-1

Ordförande	<i>Lars-Åke Karlsson</i>	tel 08-33 46 52
Vice ordförande	<i>Bengt Elmén</i>	08-94 98 71
Sekreterare	<i>Eva Söderlund</i>	08-716 22 64
Kassör	<i>Lillian Persson</i>	0750/ 23872
Övriga styrelseledamöter	<i>Heléna Ericsson</i>	08/ 84 96 26
	<i>Adolf Ratzka</i>	08/ 32 59 89
Suppleanter	<i>Slu Rodrick</i>	08/ 42 82 18
	<i>Yagve Beyersten</i>	08/ 751 51 37
	<i>Barbara Silferskiöld-Lindén</i>	

STILETTEN ges ut 10 gånger om året. Manusstopp är den 1:a i varje månad. Prenumeration ingår i medlemsavgiften.

Redaktion och

ansvariga utgivare: Bengt Elmén och Adolf Ratzka

Postadress: c/o Styrelsen för vårdartjänst
Box 7745
103 95 Stockholm
Tel 08-23 36 50 växel

Besöksadress: Regeringsgatan 67 7 tr

Från redaktionen

Professionalism och Independent Living

När människor med funktions hinder och experter träffas, är det ofta inte så mycket för att uppnå ett gemensamt mål utan det är en förhandling, en dragkamp. När jag behöver t ex en ny rullstol, så är det arbetsterapeuten på sjukhusets hjälpmedelcentral som avgör vad jag behöver. Framför sig har hon sina kataloger, bakom sig ett lager med rullstolar och över sig har hon de ekonomiska ramarna. Den typ av rullstol som jag vill ha, finns inte i lagret. Hon vill att jag ska ha en rullstol som finns i lager. Det blir billigare för landstinget så, fast hon säger det inte rakt ut.

Andra vet bättre än du

Ett annat sätt att organisera t ex hjälpmedelsförsörjningen är att ge mig de pengar som behövs för att skaffa en ny rullstol. När andra behöver en ny bil, får de handla själva. Men i vårt fall anses vi inte tillräckligt kapabla. När samhället betalar vill man försäkra sig att vi får vad vi behöver - dvs någon annan tror sig veta bättre än vi vad vi behöver.

Vem har makten?

Sådana förhandlingar är mycket ojämna. Vi har visserligen den direkta erfarenheten, men den andra parten har den formella utbildningen och titeln. Det är de som ska skriva på rekvisitioner och intyg. Det är vi som behöver dessa intyg för att få bidrag, utbildning, bostad och hjälpmedel. Det är de som har makten och vi som är maktlösa.

Syster Ratchet-syndrom

Uppdelningen skapar rollförväntningar. De professionella hjälparna får höga förväntningar på sig. För en del blir frästelsen för stor, de tappar ödmjukheten inför sina begränsningar och utnyttjar sin makt utan att vara medvetna om detta. Det värsta exemplet är kanske syster Ratchet i filmen "Gökboet" som kväver allt liv i sina patienter i övertygelsen att det är för deras bästa.

pppp

Minst tre faktorer påverkar mötet mellan oss och de professionella hjälpgivarna: våra

förutsättningar och resurser, hjälpgivarnas förutsättningar och resurser och den institutionella ramen inom vilken de två grupperna möts. Det finns en mängd facklitteratur om människornas anpassning till ett funktionshinder, om kris- bearbetning och hur den "pre-morbida" personlighetsprofilen (PMPP) påverkar rehabiliteringens resultat. Mindre utforskat är de professionella hjälparnas psykologi, motiv och hur den "pre-professionella" personlighetsprofilen (PPPP) påverkar resultatet av deras arbete.

Kolonialism

Denna obalans speglar de ojämna maktförhållandena mellan de två grupperna. Dagens aktuella forskningsfrågor påminner ibland om tidiga forskningsarbeten i kolonialismens och imperialismens tecken med exotiska folkslag som undersökningsobjekt. Så undersöker t ex forskningsavdelningen inom Stockholms socialförvaltning "de äldres vardagsritualer ur socialantropologisk synvinkel". Vem bekostar forskning om "vårdbiträdernas vardagsritualer ur socialantropologisk synvinkel"? Vid hemtjänstmässan i Umeå i slutet av oktober fanns ett seminarium om "känslor och sexualitet hos äldre och handikappade". När får vi chansen att undersöka hemvårdsassistenternas sexualliv?

De hjälplösa hjälparna

I boken "Die Hilflosen Helfer" (De hjälplösa hjälparna) beskriver den tyske psykoanalytikern Wolfgang Schmidbauer det s k hjälparsyndromet som har blivit ett mycket använt begrepp i Västtyskland. I korthet säger författaren att en stor del av de människor som utbildar sig till ett av de s k hjälpande yrkena är osäkra individer. De döljer sin osäkerhet inför sig själva och andra genom att spela upp sig som starka och genom att vilja hjälpa andra som är svagare. Den typen av människor kallar författaren för oral progressiva. Sedan finns de oral regressiva, det är människor som agerar sin osäkerhet rakt ut och spelar de hjälplösa.

Sjukt samspel

De oral regressiva och de oral progressiva attraherar varandra och ett sjukt men stabilt samspel äger rum. Fördelarna är att den ena

får känna sig stark och den andra behöver inte göra något och får all hjälp. Men om den "svaga" börjar utveckla sig och så småningom vill ta över mer ansvar för sig själv, då störs jämvikten. Den "starke" känner sig hotad och försöker övertyga den andra att den är hjälplös. Personligen har det hänt mig flera gånger att jag fick mycket fin hjälp från engagerade yrkesmänniskor. Men när jag ville gå min egen väg, betraktades jag som otacksam.

Sunt förnuft eller den vita rocken ?

Genom att man gör en grupp människor till professionella hjälpare så förklarar man att det behövs speciell behörighet för att kunna arbeta med dessa frågor. Människor med endast sunt förnuft som redskap blir uteslutna. Framförallt finns risken att vi får intrycket att vi är oförmögna att själva kunna förändra vår situation. Ju mera man litar på den vita rocken, desto mindre litar man på sina egna resurser.

Sjukförklarings politik

Ett sätt att rättfärdiga professionaliseringen har varit att se oss som sjuka människor. Samhället har en stor benägenhet att sjukförklara allt som avviker, om det är nu alkoholister, äldre människor eller människor med funktionshinder. Att sjukförklara avvikande har flera fördelar för alla:

- Man skapa efterfrågan för kvalificerad personal. Ju "sjukare" patienten, desto högre utbildning och professionell status. Högre status ger högre lön.

- Problemet ligger hos den som avviker, omgivningen skaffar sig på det sättet ett alibi, en syndabock.

- Omgivningen slipper engagera sig, eftersom det finns ju specialister för varje "sjukdom" som kan det mycket bättre, de har ju den rätta utbildningen. Det verkar bäst att behandla de "sjuka" i speciella institutioner, där man har alla resurser samlade. Då slipper de andra att konfronteras med jobbiga situationer.

- Den som har blivit sjukförklarad är inte ansvarig för sin situation. Det var ju

"sjukdomen" som har drabbat honom eller henne.

- Den "sjuke" slipper många av de krav som samhället vanligtvis sätter på oss, exempelvis behöver man inte arbeta när man är sjuk.

Ett maktfördelningsproblem

Handikapp är inget medicinskt problem, det är ett maktfördelningsproblem. De sociala följderna av ett funktionshinder medför att man inte kan rå över sig själv, är utsatt för andras tycke, kan inte påverka sin situation och är omyndigförklarad. Många av oss har blivit så hjärntvättade att de själva har internaliserat (införlivat) denna hållning och är övertygade om att de är maktlösa.

Peer counselling

Vi måste vaccinera oss mot denna hjärntvätt och bekämpa den. Independent Living-rörelsen har utvecklat sin egen pedagogik, "peer counselling". ("Peer" på engelska = en i samma situation). Peer counselling går ut på att vi är de bästa experterna på våra behov. Vi kan dela med varandra av den erfarenhet som vi har och kan lära av varandra. Det positiva exemplet av en kamrat som jag kan identifiera mig med kan vara mycket mera effektivt än det bästa rådet av en icke-handikappad expert.

Vi är experter

Vi måste sluta underskatta våra egna resurser, måste se oss själva som de bästa experterna på våra behov. Det är nödvändigt att fler av oss än hittills utbildar sig till socionomer, psykologer o dyl och jobbar med människor med funktionshinder. Framför allt borde fler ge sig in i politiken för att förändra det system som ofta omyndigförklarar oss.

Adolf

MEDLEMSMÖTE I STIL
OCH STIL-KOOPERATIVET
KL 18.30-21.00 PÅ
KATARINA BANGATA 80
16/11

FÖRSLAG TILL DAGORDNING

1. ÖPPNANDE
2. GODKÄNNANDE AV DAGORDNING
3. VAL AV ORDFÖRANDE OCH SEKRETERARE
4. RAPPORT FRÅN FINLAND
5. RAPPORT FRÅN ÄLVSJÖ BOENDESERVICE - HELENA O GUNNAR
6. RAPPORT FRÅN SKÄRHOLMENS GYMNASIUM - LARS-ÅKE (LÅK)
7. DISTRIBUTION AV BROSCHYREN - ADOLF
8. KURS OM SOCIALTJÄNSTEN - MARGARETA
9. OBETALDA MEDLEMSAVGIFTER - LILIAN
10. BESÖK FRÅN GÖTEBORG 21/11 - BENGT
11. SYNPUNKTER MED ANLEDNING AV SENASTE STILETTEN
- PROJEKT- 12. LÄMPLIG REDOVISNINGSFIRMA - EVA O BENGT
- FRÅGOR 13. LÄMPLIG LOKAL - BENGT
14. DISKUSSION OM OLIKA ANSTÄLLNINGSFORMER I STIL-PROJEKTET
15. UTVÄRDERINGEN - BENGT O ADOLF
16. FÖRBEREDELSEMÖTEN INFÖR PROJEKTET OM SCHEMALÄGGNING M M
- LILIAN
17. REVIDERAD PROJEKTMEDELSANSÖKAN - ADOLF
18. RAPPORT FRÅN SOCIALDEPARTEMENTETS KONFERENSSERIE - BENGT
O ADOLF
19. ÖVRIGA FRÅGOR:
 - A. REFERENSGRUPPEN - BENGT
 - B.
 - C.
 - D.
 - E.
 - F.
 - G.
 - H.
20. AVSLUTNING

HAN LÄSER
STILETTEN
GÖR DU ?

BESÖK FRÅN GÖTEBORG

DEN 21 NOVEMBER FÅR STIL BESÖK FRÅN GÖTEBORGS SOCIALFÖRVALTNING. MAN VILL VETA MER OM STIL-PROJEKTET. DÄRFÖR ÄR DET BRA OM SÅ MÅNGA SOM MÖJLIGT KAN KOMMA TILL STYRELSEN FÖR VÅRDARTJÄNST PÅ REGERINGSGATAN 67 KL 9.00-12.00.

BROSCHYREN

ÄNTLIGEN ÄR BROSCHYREN OM STIL FÄRDIG. VILL DU HA FLER EXEMPLAR SÅ HÖR AV DIG TILL BENGT.

ENSKILT ARBETSGIVARSKAP

PÅ NÄSTA SIDA PUBLICERAR VI EN SKRIVELSE FRÅN KFO- KOOPERATIONENS FÖRHANDLINGSORGANISATION - SOM BESKRIVER OLIKA LÖSNINGAR FÖR DE PROJEKTDELTAGARE SOM VILL VARA EGNA ARBETSGIVARE. LÖSNINGARNA SKA UTREDAS VIDARE AV KFO.

STIL
Bengt Elmén
Sothönsgränd 5
123 49 FARSTA

Er referens

Vår referens

Datum

Pel/by

1986 10 21

STIL-Projektet

Refererande till våra kontakter i ärendet vill jag även kort skriftligen meddela vilka möjligheter, som står till buds för de, som själva avser att anställa assistenter.

Alt 1 - 2

går ut på att Stockholmsföreningen för Independent Living eller Kooperativet för Independent Living i Stockholm (efter erhållandet av medlemskap i KFO) anställer dessa assistenter (dvs är den juridiska arbetsgivaren) via en fullmakt från varje medlem, som vill vara enskild arbetsgivare. Den enskilde medlemmen är den formelle arbetsledaren för assistenterna.

Alt 3

innebär att KFO på konsultbasis ställer upp och hjälper de enskilda arbetsgivarna med förhandlingar och utbildning. Detta alternativ administreras via KFO-Konsult AB.

För arbete inom Stockholm debiteras en kostnad på 335 kronor i timmen (fr o m 1 januari 1987 360 kronor i timmen). Vid kurser och liknande debiteras även förberedelsetid med samma timarvode.

Material debiteras endast om det är inköpt från utomstående företag och då till självkostnadspris.

Vid arbete utom Stockholm är minsta debiterbara tid 8 timmar per dag. Dessutom tillkommer faktiska kostnader för resor, traktamenten och hotell. Vi tillämpar det statliga rese- och traktamentsbestämmelserna (ARA).

Dessa 2 eller 3 alternativen är vad som kan erbjudas idag.

Med vänlig hälsning
KOOPERATIONENS
FÖRHANDLINGSORGANISATION

P.E. Lundqvist

Lilian By
Lilian By
e.u.

ORDFÖRANDENS RUTA

Ja, bästa medlemmar./

Jag vill härmed meddela min nya adress, och samtidigt tala om att jag har återigen erhållit steg 1 efter flera års väntan. I väntan på att STIL-projektet skall ta sin början är detta en bra förberedelse, hoppas jag.

Vi hoppas ju att alla medlemmar i projektet skall få köra igång med STIL-modellen vid årskiftet.

Ja, till nästa STILETTEN hoppas jag ha mera att rapportera. Tills dess, ha det så bra.

Min nya Adress är: Lars-Åke Karlsson

Norrbackagatan 31

11341 Stockholm

Tel: 33 46 52

Vad är en institution ?

Det finns en mängd boendeformer och tjänster för människor med behov av personlig assistans. De heter långvården, servicehus, boendeservice, eget boende, ledsagarservice, hemtjänst, hemsjukvård, anhörigvård, kvällspatrull m m. De flesta är institutionella varianter - kärt barn har många namn.

Institutioner kväver och förnedrar

Socialstyrelsen kom nyligen ut med en rapport om den svenska institutionsvården. Rapporten beskriver hur svårt det är att bevara integriteten och människovärdet på en institution. Som exempel nämns att man inte kan få den mat man önskar sig, att man inte kan duscha till de tider som man själv vill.

Enligt rapporten skapas på institutionerna anonymitet och distans. Jag har själv bott i fem år på institution och skulle vilja tillägga att man fräntas ansvar för sitt liv, man regredierar i den psyko-sociala utvecklingen, tappar sociala färdigheter, tappar självförtroende, känner sig inte längre som "vanlig" människa, kräver inte samma levnadsvillkor som vanliga människor.

Det finns mobila institutioner

Institutioner brukar vara stora anläggningar som ligger vackert i naturen långt utanför tätorterna. Men det finns andra former av institutioner som är svårare att känna igen.

Det finns människor i Stockholms kommun som är tvungna att lägga sig kl 5 på eftermiddagen året runt. De bor inte på långvården, de bor i vanliga lägenheter mitt i stan. De behöver personlig assistans men kommunen anser sig inte ha råd med att anställa hemtjänstpersonal som kommer senare.

Det finns folk som nästan aldrig lämnar sin lägenhet. De bor inte i ett fängelse utan ute i samhälle. De behöver personlig assistans men får inte tillräckligt med timmer för att kunna komma ut.

Det finns människor bland oss som inte får äta eller duscha efter kl 20. De bor inte på långvården utan på en boendeserviceadress.

Jag känner kamrater som ibland ligger hela dagen i sängen och kissar på sig. De bor inte på en gammaldags anstalt utan med eget boende, som det heter så vackert. De känner sig förtryckta av vissa anställda och föredrar att inte ringa till personalrummet och be om hjälp om de vet att dessa personer arbetar.

Definition på en institution

Jag föreslår den följande definitionen på en institution. Man konfronteras med en institution

- när man inte kan välja vem som ska ge personlig assistans. Det räcker inte med att kunna ange preferenser. Man måste kunna rekrytera själv, om man vill,

- när brukaren har att göra inte med en individ utan med en hel pyramid av anställda, med en apparat med sina skrivna och oskrivna regler över vilka brukaren har ingen insyn eller inflytande, regler som är till för institutionens smidiga fungerande men inte för att tillgodose våra behov som unika individer,

- när jag inte kan byta om jag är missnöjd,

- när det finns risk för att personalens attityd gentemot mig går i arv från en personalgeneration till den nästa.

Med denna definition framgår det klart att jag betecknar härmed nästan alla nuvarande former av personlig assistans som institution. De får heta vad de vill. Gemensamt för de är att jag inte kan välja vem som ska arbeta för mig, att deras regler tar inte hänsyn till mina individuella behov, att jag aldrig blir av den stämpel som jag en gång får på mig, att jag har inget annat val.

Om vi någonsin ska uppnå full delaktighet och jämlikhet, måste vi bli av med institutioner i alla former. Vi får inte låta oss luras av beteckningar. Vi får inte vara rädda för att nämna saker och ting med rätt namn.

Adolf

MAKT OCH VANMAKT

LÅT MIG FÖR EN STUND SPINNA VIDARE PÅ TEMAT INSTITUTIONER. ADOLFS DEFINITION PÅ EN INSTITUTION GÅR JU I STORT SETT UT PÅ ATT EN INSTITUTION ALLTID FÖRELIGGER NÄR VI INTE HAR NÅGRA ALTERNATIV ATT VÄLJA MELLAN. SÅLEDES SKULLE ALLTSÅ ÄVEN FÖLJANDE OBJEKT KUNNA KLASSAS SOM INSTITUTIONER: TELEVERKET, TAXI, FÄRDTJÄNSTEN, MIN HJÄLPMEDELSCENTRAL, DAGIS, SKOLAN, TUNNELBANAN, SJ, OSV.

SLÄENDE EXEMPEL PÅ OMRÅDET ÄR TELEVERKET OCH TAXI SOM DET UNDER SENASTE ÅRET HAR VARIT SÅ MYCKET SKRIVERIER OM. FOLK HAR KÄNT SIG MISSNÖJDA MED DEN SERVICE DESSA BÅDA INSTITUTIONER GER, MEN JAG TROR KRITIKEN I MINST LIKA STOR UTSTRÄCKNING HAR BEROTT PÅ DEN VANMAKT FOLK KÄNNER NÄR TELEFONEN INTE FUNGERAR ELLER NÄR VÄL TELEFONEN FUNGERAR MEN NÄR DET BARA ÄR UPPTAGET HOS TAXI. DET FINNS JU INGA ALTERNATIV!

KÄNSLAN AV VANMAKT HÄNGER ALLTSÅ INTIMT IHOP MED DET FAKTISKA BEROENDE FOLK HAR TILL EXEMPELVIS TAXI-STOCKHOLM OCH TELEVERKET. DESSA BÅDA FÖRETAG HAR DÄRFÖR EN ALLDELES FÖR LITE UPPMÄRKSAMMADE MAKT ÖVER MÄNNISKOR. I PRINCIP HAR DE MÖJLIGHET ATT TILLHANDAHÅLLA HUR DÅLIGA TJÄNSTER SOM HELST TILL VILKET PRIS SOM HELST UTAN ATT KUNDERNA (VI) KAN GÖRA NÅGOT ÅT DET. SAMMA FÖRHÅLLANDEN GÄLLER EXEMPELVIS FÖR DAGENS HEMTJÄNST, FÄRDTJÄNST OCH HJÄLPMEDELSVERKSAMHET. SKILLNADEN ÄR BARA ATT PÅ DESSA OMRÅDEN ÄR KUNDKRETSEN MINDRE VARFÖR IFRÅGAVARANDE INSTITUTION INTE ALLS I LIKA STOR UTSTRÄCKNING MÅSTE OROA SIG FÖR EVENTUELLA OPINIONSYTTRINGAR.

SAMMA FÖRHÅLLANDEN UPPTÄCKTES OCKSÅ TIDIGT AV ARBETARE OCH TJÄNSTEMÄN. MAKTEN KUNDE DE FÖRVÄRVA GENOM ATT SLUTA SIG SAMMAN OCH AGERA SOM EN MAN MOT ARBETSGIVARNA. IDAG MÄRKS DETTA EXTRA TYDLIGT INOM DEN OFFENTLIGA SEKTORN DÄR ARBETSTAGARE MED NYCKELPOSITIONER INOM EXEMPELVIS SJUKVÅRD, BARNOMSORG, KOMMUNIKATIONER M M., GENOM ATT AGERA SAMFÄLLT KAN LAMSLÅ STORA DELAR AV DEN SVENSKA SAMHÄLLSAPPARATEN.

PARALLELLER KAN OCKSÅ DRAS PÅ ETT KONKRET PLAN I STIL-PROJEKTET. SÅ LÄNGE DU BARA HAR EN ELLER ETT FÅTAL ASSISTENTER ÄR DU

✓ //

MYCKET BEROENDE AV DESSA I OLIKA AVSEENDEN. OM DU DÄREMOT SPRIDER DITT ASSISTANSBEHOV PÅ FLERA ANSTÄLLDA MINSKAR DITT BEROENDE OCH DU FÅR MÖJLIGHET ATT STÄLLA HÖGRE KRAV PÅ ATT DU FÅR RÄTT SORTS ASSISTANS. DINA MÖJLIGHETER ATT STYRA DITT LIV FÖRBÄTTRAS VILKET KAN ÖVERSÄTTAS TILL ATT DIN PERSONLIGA MAKT ÖKAR.

MAKT ÄR ALLTSÅ EN FRÅGA OM BEROENDE ELLER OBEROENDE. ÄR DU BEROENDE AV NÅGON ANNAN SÅ DIKTERAR DENNE DINA VILLKOR. ÄR DU OBEROENDE BESTÄMMER DU SJÄLV VAR SKÅPET SKA STÅ.

DÄRMED BLIR MAKT YTTERST EN FRÅGA OM RESURSER. ÄR DU RIK, DVS HAR TILLGÅNG TILL DE RESURSER DU BEHÖVER, BEHÖVER DU INTE FÖRLITA DIG PÅ ANDRA. DU HAR DÅ RÅD ATT BETALA OCH MER DÄRTILL FÖR DET DU VILL HA. FOLK BLIR BEROENDE AV DIG ISTÄLLET FÖR TVÄRTOM.

OM DU DÄREMOT ÄR FATTIG, DVS HAR SVÅRT ATT FÅ DET DU BEHÖVER, SÅ TVINGAS DU FÖRHANDLA OCH KOMPROMISSA OCH FINNA DIG I ANDRA MÄNNISKORS VILJA. DÄRMED KAN DU INTE HELLER BESTÄMMA SÅ MYCKET ÖVER DITT EGET LIV.

SAMHÄLLSLIVET ÄR OCH KOMMER ALLTID ATT BESTÅ I ETT OTAL BYTEN AV VAROR OCH TJÄNSTER. I DENNA VERKLIGHET KOMMER DE SOM HAR MYCKET ALLTID ATT HA MYCKET OCH DE SOM HAR LITET ALLTID ATT HA LITET OM INTE EN OMFÖRDELNING SKER.

MÄNNISKOR MED FUNKTIONSHINDER HAR ALLTID HAFT LITET DELS FÖR ATT VI HAR UTSTÖTTS FRÅN ARBETSLIVET, DELS FÖR ATT VI HAR SPECIELLA BEHOV SOM VI MÅSTE TILLGODOSE. SÅLEDES SAKNAR VI RESURSER I DUBBEL BETYDELSE. DET ÄR DENNA RESURSBRIST OCH INTE SJÄLVA FUNKTIONSHINDRET SOM GÖR OSS HANDIKAPPADE.

SÅLEDES KRÄVER VI EN OMFÖRDELNING. EN SÅDAN HAR OCKSÅ ÄGT RUM, OM ÄN SKENBAR. RESURSER HAR STÄLLTS TILL FÖRFOGANDE DOCK INTE ÅT OSS UTAN ÅT ANDRA PROFESSIONALISTER SOM FÅTT TILL UPPGIFT ATT ORGANISERA SERVICE ÅT OSS. RESURSERNA OCH MAKTEN HAR DÄRMED FASTNAT HOS ADMINISTRATÖRERNA MEDAN VI FORTFARANDE HAR FÅTT STÅ MAKTLÖSA.

DÄRFÖR KRÄVER VI NU ATT RESURSERNA SKA OAVKORTAT GÅ TILL OSS
SÅ ATT VI SJÄLVA KAN FÅ MAKTEN ATT BESTÄMMA ÖVER VÅR SERVICE
OCH DÄRMED ÖVER VÅRA EGNA LIV.

BENGT

ANMÄRKNING:

ORDET MAKT ANVÄNDS OFTA TILLSAMMANS MED ORDET FÖRTRYCK. DET
GÄLLER ATT SKILJA PÅ BEGREPPEN. FÖRTRYCK INNEBÄR ATT PÅ ETT
ORÄTTFÄRDIGT SÄTT BESTÄMMA ÖVER NÅGON ANNAN. ATT VI I STIL
KRÄVER MER MAKT FÖR MÄNNISKOR MED FUNKTIONSHINDER BETYDER
INTE ATT VI VILL BESTÄMMA ÖVER (FÖRTRYCKA) NÅGRA ANDRA.
ISTÄLLET ÄR DET MAKT ÖVER VÅRA EGNA LIV SOM VI VILL HA.

IBLAND FELTOLKAS VI SÅ GROVT ATT FOLK TROR ATT VI VILL HA MER
MAKT FÖR ATT KUNNA FÖRTRYCKA VÅRA EGNA ASSISTENTER. ISTÄLLET
KÄMPAR VI FÖR LIKA STOR LAGLIG MAKT SOM VARJE ARBETSGIVARE
HAR RÄTT TILL ATT BESTÄMMA ÖVER SIN EGEN PERSONALS ARBETS-
UPPGIFTER, ARBETSTIDER M M.

Centralisering och de-centralisering

Man måste skilja mellan ansvaret för finansiering för personliga assistans och ansvaret för den organisatoriska utformningen. Finansieringen bör vara så centraliserad som möjligt - förvaltningen av verksamheten bör vara så de-centraliserad som möjligt.

En enda huvudman!

Den praktiska hjälp som vi behöver i vårt dagliga liv är fragmenterat i olika delar. För oss gör det ingen skillnad om vi går på toaletten hemma i lägenheten eller på jobbet eller ute på stan. Behovet är detsamma. Men förvaltningstekniskt gör det en stor skillnad. Går vi på toan hemma är kommunens socialförvaltning huvudman. Väntar vi tills vi kommer till arbetsplatsen är det länsarbetsnämnden. Går vi på toaletten på stan är det ledsagarservice som är ansvarig. En sådan indelning gör det svårt för oss att se våra liv som helhet. Det minskar våra möjligheter att ta ansvar för våra liv. När det gäller sådana elementära behov borde det självklart finnas en enda huvudman och det ska vara jag!

Vistelsebegreppet handikappar oss

Idag är personlig assistans mest kommunalt ansvar. Det finns stora kvantitativa och kvalitativa skillnader i dessa tjänster mellan kommunerna beroende på deras politiska prioriteringar och finansiella förutsättningar. Det är mycket svårt för någon som behöver omfattande personlig assistans att flytta till en annan kommun för att utbilda sig eller ta ett arbete. Det är t o m svårt att resa utanför kommungränsen. Enligt socialtjänstlagen är det vistelsekommunen som är ansvarig för personlig assistans. Men tolkningen är inte enhetlig. Ibland tar det två veckor att få vistelsekommunens godkännande, ibland tar det två månader. En kamrat i Stockholm ville vara med på ett seglarläger i Norrtälje sommaren 1985. De två kommunerna har fortfarande inte kommit överens om vem är ansvarig för kostnaderna för hans assistans.

Decentraliseringen har alltså inneburit att vi är långt ifrån den geografiska och sociala rörlighet som andra medborgare åtnjuter. Decentraliseringen har gjort oss onödigt beroende.

En statlig personlig assistans-försäkring

I en rad europeiska länder diskuterar man en personlig assistans-försäkring. Det skulle innebära att man finansierar personlig assistans genom den statliga inkomstkatten och betala ut pengarna för dessa kostnader till den enskilde via riks-försäkringsverket - alltså på det sätt som idag handikappersättningen utbetalas. Brukaren skulle sedan kunna köpa tjänster hos kommunen, olika företag eller organisera själv sin assistans så som vi vill göra det inom STIL-projektet.

Vårt mål för framtiden

För att vi ska kunna bo i vilken kommun som helst med samma livskvalitet, för att vi inte ska vara våra kommuners livegna måste ansvaret för finansieringen vara så **centraliserad** som möjligt - det måste alltså ligga hos staten. För att vi ska ha den största möjliga kontrollen över vår assistans måste ansvaret för den organisatoriska utformningen vara så **decentraliserad** som möjligt - det måste alltså ligga hos den enskilde brukaren om den så vill.

Adolf

Lördagen den 25 oktober 1986 ★ EXPRESSEN

Hon vill ha hjälp — men på egna villkor

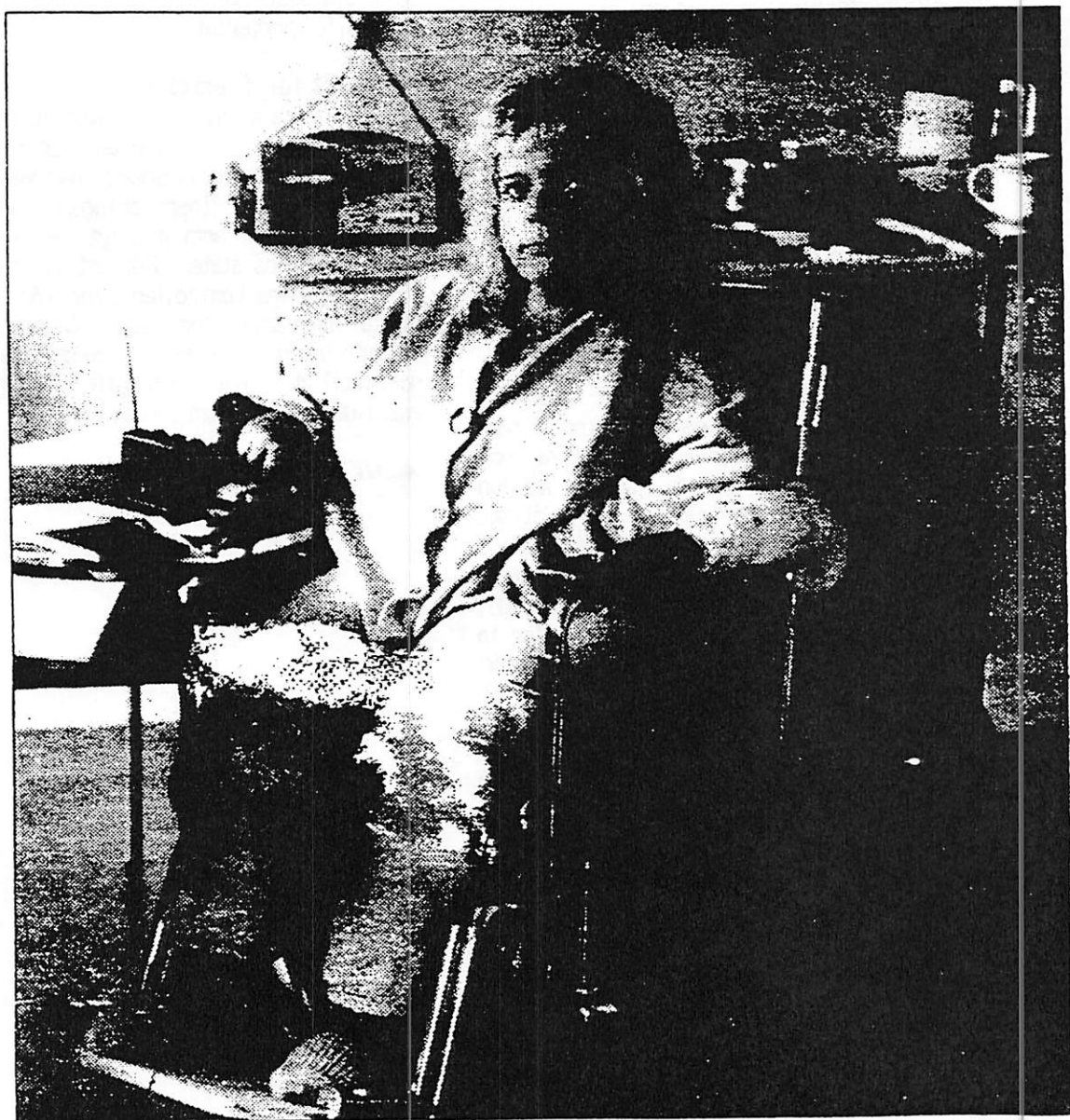

Foto: BERTIL STILLING

— Jag vill själv bestämma vem som ska vara min assistent, säger Helena Ericson i Stockholm. I dag får jag inte det.

Av CECILIA BODSTRÖM

Helena Ericson är 23 år och rörelsehindrad. Hon har en medfödd muskelskada som innebär att hon behöver hjälp dygnet runt.

Helena vill själv bestämma vem som ska hjälpa henne att duscha och gå på toaletten.

Som systemet är i dag får hon inte det.

Helena, 23

gör "uppror" mot vården

— Vi väljer så mycket här i livet, säger Helena. Vi väljer till exempel frisör och om en kassör ska är otrevlig så går vi inte tillbaka till henne. Varför ska det då vara så konstigt att jag vill välja vem som ska hjälpa mig med de mest intima saker?

Det kan man fråga sig. En svensk som är rörelsehindrad överges inte — men sällan är den välvilliga hjälpen på den rörelsehindrades villkor. Därför är Helena besviken — och arg.

Fin lägenhet på Söder

I dag bor Helena och hennes kille (som inte är rörelsehindrad) i en ljus och fin lägenhet på söder. Men hon tycker inte om den.

Lägenheten ingår i något som kallas för boendeservice. Det innebär att det finns några handikappanpassade lägenheter i vanliga hyreshus. I bottenplanet finns personal som hjälper de rörelsehindrade.

— Problemet är bara att när jag ringer på signalen för att få hjälp vet jag aldrig vem som kommer, säger Helena. Det är stor omsättning på personal och ständigt nya ansikten.

Eftersom personalen har flera rörelsehindrade att ta hand om händer det att de tvingas dela upp sin hjälp.

Tre personer för toa-besök

— Därför kan det vara tre personer inblandade i ett enda toalettbesök, konstaterar Helena krasst. Allt går på löpande band.

Men Helena har inom sina givna ramar gjort ett litet uppror. Hon har börjat nobba vissa i personalen. Det har gjort, säger hon, att hon ses som obehövlig och krävande. Ändå är hon inte nöjd. Helena vill faktiskt själv helt bestämma vilka

som ska vara hennes assistenter eftersom hon "blev tokig av att ha en massa människor som hon inte tyckte om som klev in i sovrummet".

Det får hon om hon byter socialdistrikt. I december byter hon därför den lägenhet hon tycker så illa om för en — en alldeles vanlig — i Vasastan.

— För mig känns den här lägenhet som en institution, säger Helena. Jag längtar att få bo i en alldeles vanlig lägenhet utan 18 färdtjänstbussar utanför dörren och utan att det är massa hemtjänst i huset. Tänk att få säga att där bor jag, Helena, och min kille.

I dag, säger Helena, går en stor del av hennes tid åt till att planera vardagen och kämpa för att få hjälp. Vill hon gå på restaurang måste hon meddela ledsagarservice detta två dagar i förväg. När hon behöver hjälp till vuxengymnasiet får inte de vanliga assistenterna hjälpa till utan då måste hon ha speciella skolassistenter. När Helena flyttar och själv får anställa assistenter försvinner allt planerande.

En stark människa

— Jag kommer att bli som en tonåring, säger Helena. Tänk att bara säga till min assistent: nu sticker vi på bio. Jag tycker att det är roligt att sjunga, därför ska jag nog anmäla mig till en kör. Tänk att få göra det som faller mig in — som alla andra kan göra.

Helena ger ett intryck av att vara en ovanligt stark människa. Hon är moderiktigt klädd i turkos kofta, rosa byxor och har en diamant i näsan. Hennes naglar — som hon inte kan måla själv — är långa, välsköta och rosa. Hon säger att hon själv funderat över hur hon kan vara så stark.

Vanlig uppföstran

— Antagligen beror det på att jag vet att mina föräldrar aldrig har ångrat min födelse. Jag har fått en ganska vanlig uppföstran.

Det sista är viktigt.

— Om andra ser på oss som icke fullvärdiga människor, och aldrig tror att vi kan träffa någon och bilda familj — så blir vi halva människor. Men får vi den hjälp vi behöver — på våra villkor — så kan vi leva nästan som vem som helst.

Utvecklingen med fosterdiagnostik skrämmer henne.

— Det känns lite hotfullt, säger hon. Ibland får jag en känsla av att jag måste försvara mitt liv.

REAKTION NR 1 PÅ ARTIKELN I KOMMUNALARBETAREN INFÖRD I FÖRRA NUMRET AV STILETTEN

Efter att ha läst artikeln "Kommunal stoppar handikappsamariter" i Kommunalarbetarens senaste nummer (1966:21) tror man inte sina ögon. Man kan undra om det ens är mödan värt att bemöta artikelns alla osakliga påståenden, för så i otäkt med tiden kan endast den vara som sovit sig igenom alla debatter om reformering av förmyndar- och regleringssamhället.

Vi omnämns och behandlas kort och gott som en hop oansvariga individer!

Påståendet att "det kommer att bli synd om dem som anställs av de handikappade" faller på sin egen orimlighet och speglar endast djup intolerans och okunnighet om funktionshindrades levnadsvillkor.

Vidare är Gun Henriksson "emot att handikappade själva anställer assistenter.

Kära nån då! Fungerar systemet med personliga assistenter i andra länder, så varför skulle det inte göra det i en demokrati som vår?

Visserligen är handikappade i Sverige ofta passiviserade av det nu rådande hemtjänstsystemet, men de nya STIL-idéerna har väckt många längtan efter att själva ta ansvaret för sitt hjälpbehov.

Och detta skrämmer alltså ombudsman Gun Henriksson så till den milda grad, att hon med sina uttalanden kan komma avskräcka intresserade att söka arbete inom hemtjänsten eller som personliga assistenter.

Varför fiskar Gun Henriksson i grumligt vatten när Kommunförbundet redan godkänt avtalet med STIL-kooperativet?

Och så läser man att vi kommer "äta upp" dem som anställs, ja beslagta deras fritid!

Denna typ av verbal inkontinens hör faktiskt mer hemma i Nordiska museets arkiv för myter och skräror än i en facklig tidskrift. Det är beundransvärt att en av fackets företrädare missat kärnpunkten i STILs program, vilken syftar till ökad valfrihet inom hemtjänstutbudet. Helt i linje med detta har Socialstyrelsen under hösten en drive där de håller en rad konferenser i ämnet landet runt.

Gun Henriksson läs på bättre!!! Intresserade inkl. SKAF-medlemmar kan förslagsvis fördjupa sig i all den litteratur som har skrivits om funktionshindrades problem.

BARBARA SILVERSKIÖLD-LINDÉN

REAKTION NR 2 PÅ ARTIKELN I KOMMUNALARBETAREN INFÖRD I FÖRRA NUMRET AV STILETTEN: "JAG SKRIVER ALDRIG PÅ NÅGOT AVVIKELSE-AVTAL."

DET ÄR JUST SÅDANA HÄR SYNSÄTT SOM GÖR ATT KVINNOR INTE ÄR REPRESENTERADE I SAMHÄLLSLIVET I DEN UTSTRÄCKNING SOM BORDE VARA DET SJÄLVKLARA FALLET. ÅTT TÄNKA SIG ATT DE HANDIKAPPADE SKA UTÖVA SÅDAN PRESS PÅ DEN HJÄLPANDE SÅ ATT MAN KAN UTTRYCKA SIG SIG: "ÄTA UPP" DE HJÄLPANDE. DETTA SYNSÄTT PLACERAR GUN HENRIKSON I EN SÄRSKILD KLASS SOM HAR EN NEGATIV GRUNDSYN, ELLER KANSKE GUN HENRIKSON TILLHÖR DE HEMTJÄNSTANSTÄLLDA SOM INGENTING VILL GÖRA UTAN BARA SPRINGER OMKRING FÖR ATT FÖRDRIVA TIDEN OCH HITTA PÅ ALLA MÖJLIGA UNDERLIGA SAKER FÖR ATT FÅ TIDEN ATT GÅ.

ENLIGT MIN MENING ÄR DET SÅDANA HÄR SAKER SOM GÖR ATT KVINNAN INTE KAN KOMMA FRAM OCH GÖRA SIG GÄLLANDE, DÄRFÖR ATT GUN HENRIKSONS SYNPUNKTER STANNAR INTE BARA HOS GUN HENRIKSON UTAN DE FORTPLANTAS TILL ANDRA KVINNOR OCKSÅ OCH RESULTATET BLIR ATT INGEN - INTE ENS KVINLIGA KOLEEGÖR- TÖRS SATSA PÅ ATT RÖSTA FRAM EN KVINNA SOM DE INTE TVÄRSÄKERT VET INTE HAR DEN HÄR MENTALITETEN.

EYB . . .

REDAKTIONENS ANMÄRKNINGAR

DENNA INSÄNDARE KOM TILL REDAKTIONEN PÅ KASSETT. REDAKTIONEN HAR SEDAN OMBESÖRJT UTSKRIFTEN - EN METOD SOM KANSKE KAN VARA LÄMPLIG FÖR FLER SKRIBENTER.

REDAKTIONEN HAR ALLTSÅ BARA MEDVERKAT I DEN TEKNISKA FRAMTAGNINGEN AV ARTIKELN OCH KAN SÅLEDES INTE TA NÅGOT ANSVAR FÖR INNEHÅLLET. ISTÄLLET TAR REDAKTIONEN AVSTÅND FRÅN DET KVINNOFÖRAKT OCH DET FÖRTAL AV HEMTJÄNSTPERSONAL SOM FRAMSKYMTAR PÅ VISSA STÄLLEN.

MIN MODELL AV STEG 1

18

JUST NU ÄR JAG MYCKET BELÅTEN OCH UPPRYMD AV HUR FINT DET FÖRSTA FÖRSÖKET MED STEG 1 HAR FUNGERAT HÖR MIG. DET JAG NU VILL SKILDRA ÄR ALLTSÅ DET S K STEG 1, DÄR VI SJÄLVA ANSKAFFAR LÄMPLIGA ASSISTENTER SOM KOMMUNEN ANSTÄLLER OCH LÄMNAR OSS ETT LÄMPLIGT TIMANTAL SOM VI INTE FÅR ÖVERSKRIDA.

I MITT FALL BESTOD SJÄLVA ASSISTENTJOBET I ATT UTRUSTA MITT HUS FÖR VINTERN. JAG HAR ETT S K PARHUS OCH SÅ HÄR ÅRS FINNS DET MYCKET ATT GÖRA. MAN SKA GÖRA I ORDNING TRÄDGÅRDEN OCH HUSET SKA MÅLAS. MÅLNINGEN GICK TILL SÅ ATT ASSISTENTEN FICK KLÄTTRA PÅ STEGE OCH UTFÖRA MÅLNINGEN UPPTILL. NEDTILL DÄR JAG HADE FAST UNDERLAG OCH NÅGOT ATT HÅLLA MIG I KUNDE JAG MÅLA SJÄLV. PÅ SÅ SÄTT VAR VI STUNDTALS TVÅ STYCKEN SOM PLASKADE PÅ MÅLARFÄRG SÅ GOTT VI KUNDE OCH NI KAN INTE TRO SÅ FINT DET BLEV NÄR DET VAR FÄRDIGT. MAN KAN INTE TÄNKA SIG ATT DET ÄR TVÅ AMATÖRER SOM HAR UTFÖRT ARBETET.

NÄSTA UPPGIFT SOM NU STÅR FRAMFÖR OSS ÄR RENGÖRING AV HELTÄCKNINGSMATTORNA. VID TRE TILLFÄLLEN HAR DEN "VANLIGA" HEMTJÄNSTPERSONALEN BLANKT VÄGRAT UTFÖRA RENGÖRINGSARBETET. NU HAR ASSISTENTEN OCH JAG DISKUTERAT DEN HÄR FRÅGAN OCH KOMMIT FRAM TILL ATT HYRA EN MATTRENGÖRINGSMASKIN OCH SEDAN SKA VI SUCCESIVT TA MATTORNA I TUR OCH ORDNING. DET ÄR VERKLIGEN PÅ TIDEN ATT DET HÄR ARBETET BLIR GJORT, DÄRFÖR MATTORNA HAR LEGAT SEDAN 1975 - ALLTSÅ I ELVA ÅR UTAN ATT BLI RENGJORDA. MEN NU SKA DET BLI! HOPPAS JAG KAN ÅTERKOMMA MED EN POSITIV RAPPORT I NÄSTA NUMMER AV STILETTEN. HEJ SÅ LÄNGE!

EYB

REDAKTIONENS UPPLYSNING

IDAG HAR CA TIO STIL-MEDLEMMAR STEG 1, SOM INNEBÄR ATT VI REKRYTERAR PERSONAL SJÄLVA SOM SEDAN KOMMUNEN ANSTÄLLER OCH AVLÖNAR. VI FUNGERAR SOM ARBETSLEDARE OCH INSTRUERAR ASSISTENTERNAS VAD DE SKA GÖRA. STEG 2 - DVS STIL-PROJEKTET - INNEBÄR ATT VI TAR ÖVER DET FULLA ANSVARET FÖR VÅR PERSONAL.

Dem behöver utbildning ?

Kommunerna, facket och handikapprörelsen vill ha mer utbildning för personalen. Tjänar personalutbildning våra syfte? Hur måste jag känna mig när det behövs speciell utbildning för att dra upp mina byxor? Hur ser omvärlden på mig?

Bättre lön istället för utbildning!

Ett av hemtjänstens största problem är rekrytering av personal. Ett sätt att göra arbetet mera attraktivt är att erbjuda bättre lön. Det har man inte gjort. Istället har man försökt uppgradera hemtjänstens status genom professionalisering. Man har satsat på heltidsjobb istället för timanställning. Man har framför allt velat uppgradera yrket genom utbildning. Jag ska inte uttala mig om behovet för utbildning för personal som ska arbeta för människor som inte är friska och som inte kan ta fullt ansvar för sig själv. Men vad gäller den grupp som behöver endast praktisk hjälp med dagliga sysslor vill jag påstå att personalen inte behöver någon speciell utbildning.

Oftast vårdutbildning

Vilken utbildning är det frågan om? De flesta utbildningar är "vårdiriktade". Kommunen köper kurser från landstinget. Där förmedlas ofta den bilden att brukaren är "patient" och sjuk och måste vårdas eller aktiveras eftersom han eller hon inte kan ta hand om sig själv. Inget under att personal med en sådan utbildning behandlar oss som om vi bodde på en institution.

Handikappspsykologi för personalen?

Ska personalen ha kurser i "handikappkunskap"? Ett exempel är hemtjänstmässen som hölls i slutet av oktober i Umeå där det fanns ett seminarium om "Känslor och sexualitet hos äldre och handikappade". Vi är vanliga människor med individuella egenskaper precis som andra med. Sådana kurser permanentar fördomarna mot oss, nämligen att vi är annorlunda. Vem skulle bekosta ett seminarium om "Känslor och sexualitet hos befolkningen i Vasestaden"? En kamrat blev tillsagd av ett hemvårdsbiträde: "Jag vet vad du behöver, jag har haft 6

timmars undervisning i handikappspsykologi." Här blir utbildningen ett verktyg för förtryck! Vad jag behöver är inte en kurator som ska ta hand om mitt själsliv utan personer som ska hjälpa mig med påklädning, tvättning, städning och matlagning. Sådana sysslor borde de flesta klara av utan speciell utbildning. Allt annat som vi tycker är viktigt vill vi själva kunna tala om för våra assistenter. Vi själva är de bästa experterna på våra behov.

Arbetsledarutbildning

Vi måste se oss som arbetsledare och inte som vårdobjekt. Som arbetsledare måste jag kunna formulera mina behov och anvisa mina assistenter hur man ska utföra arbetet. Jag måste motivera mina assistenter och etablera en mellanmänsklig relation som är tillfredsställande för mina assistenter och mig. Jag får varken hunsas dem eller förneka mina behov. Det är inte alltid lätt. Om någon behöver utbildning, är det alltså brukaren. Det är dessutom mera ekonomiskt att satsa på utbildningen av brukarna. Omsättningen bland personalen är hög, däremot är omsättningen bland brukarna mycket låg. Den typ av utbildning ingår i STIL-projektet.

Vi är vanliga människor

Hur ser jag på mig själv när det behövs speciell utbildning för att hjälpa mig med det dagliga livet? Måste jag inte känna mig konstig, mycket avvikande och sjuk? På 60-talet bodde jag på sjukhus i 5 år mest därför att man tyckte att jag var så fruktansvärt sjuk och handikappad att endast utbildad sjukvårdspersonal kunde hålla mig vid livet. Det värsta var att jag trodde det själv. Idag är jag lika mycket funktionshindrad. Skillnaden är att idag har jag insett att jag inte är sjuk, att mina behov inte skiljer sig så hemskt mycket från andras behov, att det inte behövs någon speciell utbildning att dra upp mina byxor och att jag måste ta initiativet, rekrytera själv och tala om hur man ska utföra arbetet.

Om vi tror att vi behöver personal med specialutbildning, får vi inte vara förvånade över att vi hamnar på institution eller att institutionen flyttar in i våra hem!

Adolf

"Stil" vänder upp och ned på världen av handikappade

Att själv bestämma vem som skall klä av en. Det är ingen självklarhet för en handikappad. Men nu har en ny organisation vänt upp och ner på begreppen.

- Jag har själv annonserat och valt ut Mia och nio andra personliga assistenter, berättar Bengt Elmén. Han är CP-skadad och behöver praktisk hjälp tio timmar om dagen.

Normalt är det den kommunala hemtjänsten som anställer och skickar vårdbiträden hem till 9 000-tals handikappade och sjuka i vårt land. Länsarbetsnämnden är arbetsgivare åt arbetsbiträden. Den som blir sjuk får en hemsjukvårdare från landstinget och den som vill gå ut på ett

möte eller en teaterföreläsning får en kommunal ledsagare som följer med.

Stor omsättning

Den som kommer in i den handikappades hem eller på hans arbete skall ofta sköta intima uppgifter som toalettbesök, tvättning och påklädning. Saken blir inte lättare av att personalomsättningen är stor.

- En kamrat till mig hade 67 olika personer på en månad, berättar Adolf Ratzka, som själv använder elrullstol.

Stockholms förening för independent living (Stil), där de båda är medlemmar, har en stående tävling. Den som har flest personliga assistenter under en månad vinner ett årskort till Skansen.

- Det är inte bara en plog. Till och med aporna bestämmer vilka skötare de skall ha. De vägrar släppa in dem som de inte trivs med, förklarar Ratzka.

70 medlemmar

Föreningen Stil bildades 1984 och har ca 70 medlemmar, alla rörelsehindrade med behov av personlig assistens. Ett av deras främsta krav är att själva få bestämma över vem som skall arbeta hos dem och vad de behöver hjälp med.

Trots föreningens korta livstid har redan många medlemmar börjat rekrytera sina egna assistenter.

- När det var kommunens hemtjänst som skulle skicka vårdbiträden fungerade det inte alls. Ibland kom konstiga människor, psykiskt störda, eller så kom ingen alls, utan jag blev liggande i sängen, berättar Adolf Ratzka.

Rekryterar själv

Nu har han sju personer som han själv rekryterat och bestämt schema för. De byter av varandra och kommer tre timmar på förmiddagen och två timmar på kvällen.

- På kvällen tar deras arbete en halvtimme, men nu har jag avtalat så att jag kan ringa när jag vill gå och lägga mig mellan 22.00 och 24.00.

Om någon av de personliga assistenterna är sjuk eller vill vara ledig, kontaktar de Adolf som ordnar en ersättare.

- Det fungerar mycket bättre och tar mindre tid än om jag skall ringa till en tredje person som skall fixa saker åt mig, säger Adolf Ratzka.

Även Mia Lindberg, som arbetar åt Bengt Elmén, tycker systemet är bra.

- Jag tycker det är absurt att inte vara direkt anställd. I det här arbetet är det ju viktigt med en känslomässig kontakt. Dessutom är systemet flexibelt. Det passar mig perfekt att kunna ringa och få arbete mycket ett tag och sedan vara borta en längre period om jag kommit överens med Bengt.

Kommunen arbetsgivare

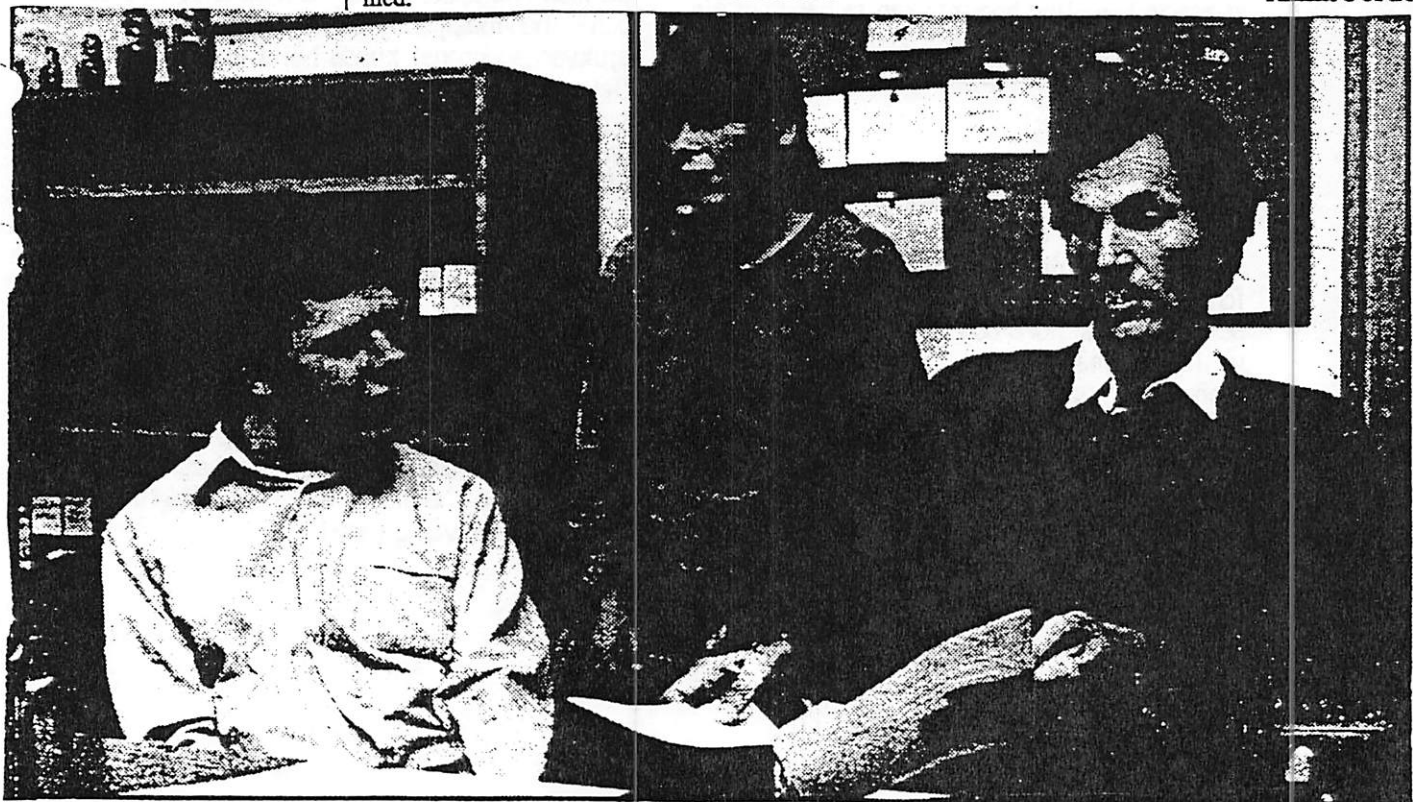
Det är i princip möjligt för vem som helst att göra som Adolf och Bengt så länge kommunen är arbetsgivare och betalar lönen.

- Det går rent tekniskt, men ofta är vi beroende av hemvårdsassistenternas goda vilja. Det är väldigt olika i olika distrikt i Stockholm, säger Bengt Elmén.

Nu har i alla fall Nacka, Hanninge, Solna och Sollentuna ställt upp på att pröva nästa steg. Även Stockholms stad är på väg att stödja ett försök från årsskiftet där ett 20-tal brukare tar över hela ansvaret för sin personliga assistens. De får pengarna och sköter allt själva.

- Socialdepartementet är också positiva till att bidra med pengar. De erkänner att vi är det enda nya, berättar Adolf Ratzka.

Anna Jerdén

- Vi behöver personlig assistans, men vi är fullt kompetenta att sköta den saken själva. Det menar Bengt Elmén och Adolf Ratzka, som fått regeringen med sig på att göra rörelsehindrade till egna arbetsgivare för Mia Lindberg och andra vård- och arbetsbiträden.

Protokoll fört vid STIL:s medlemsmöte 12/10 1986.

1. Mötet öppnades.
2. Dagordningen godkändes.
3. Siv valdes till ordförande, Eva till sekreterare.
4. Alla kranskommuner har nu fattat beslut om stilprojektet om än med något olika innehåll. Se vidare bilaga 1, längst ner. Täby har tagit ett eget initiativ och sagt, att de vill vara med i projektet.
5. Ett utkast till ett tjänsteutlåtande har kommit från Sthlms kommun. Man säger "ja" till kooperativet, men ej till enskilda arbetsgivare. Man har också bakat in de administrativa kostnaderna i timpenningen och föreslår en timpenning på 122 kr/tim. Kostadstäckning för en extra sk buffertmånad avslås. STIL ska försöka ändra detta beslut.
6. Diskussion fördes , huruvida STIL bör rekommendera de övriga kommunerna att använda sig av Sthlms rutiner. Man kom fram till, att det fanns vissa fördelar med att ha de administrativa kostnaderna inbakade i timpenningen. Bl a enkelt för både kommun och STIL-medlemmar. Det konstaterades, att det är svårt för enskilda medlemmar att redan nu exakt veta vad admin kostnaderna blir. Bengt och LÅK meddelade, att den av Sthlms kommun föreslagna summan låg rätt bra till. Förslag ska framföras av STIL, att Sthlms rutiner överförs till övr kommuner.
7. Letandet efter en lokal till STIL pågår. Ev kan vi få några rum i samma hus som Styrelsen för Vårdartjänst eler i Garnisonen.
8. Alla, som sökt medlemskap i KFO som enskilda arbetsgivare har fått avslag. Andra lösningar för enskilda arbetsgivare övervägs.
9. Bengt och LÅK informerade den 11/10 synskadade i Nynäshamn plus en grupp från olika handikapporg, som var på kurs i mötesteknik. De synskadade var på det hela taget positiva till STIL-modellen. Den andra gruppen var förvånad över det LÅK och Bengt berättade om boendeservice. De tyckte, att STIL-projektet verkade en bra idé.
10. LÅK, Gunnar, Helena o Katja åker till Skärholmen för att informera om STIL den 13 och 20 november. Samma personer, utom LÅK, åker den 6 nov till Älvsjö.
11. Utgick
12. Beslut om utbildning i arbetsgivaransvar genom KFO togs.
13. STIL söker en redovisningsfirma. Eva och Bengt ska gemensamt lösa det problemet.
- 14a. Se bilaga 1 . Mötet beslutade enl Bengts skrivelse. STIL:s frågor ska komma först och därefter projektfrågor.
- b. Portokostnaderna är höga för STIL:s utskick med tanke på inkomsterna. Trots detta beslöt mötet att utskicken ska fortsätta.
Bengt önskar sig fler debattartiklar till Stiletten.

- c. Brochyren ska nu tryckas till en kostnad av 7 570:- enl beslut av mötet.
- d. Helena berättade om en kamratklubb, som bildats i Holland av personliga assistenter. Något för STIL:s assistenter? Frågan bordlades till nästa möte.
- e. Upprop av Folke Karlsson skickades runt för påskrift av de som starkt ifrågasätter ev övergång till "hjärndödsriterier".
- f. Inbjudan till STIL att närvara vid utvärdering av projektet "Socialt nätverk" i Haninge den 14/10. Ingen kunde ställa upp.
- g. På grund av Finlandsresan beslutades att mötet den 9/11 flyttas till 16/10.
- h. Helena frågade, vad hon ska göra med nya medlemmar. De ska skickas till Bengt.
- i. Bengt, LÅK och Eva ska komma överens med Marianne Björklund om lämplig dag, då hon ska komma på möte och berätta om sitt arbete som ombudsman för socialtjänstkunder.
- j. Lilian läste upp och fick godkänt på diverse utlägg. Se bilaga 2
- 15. Mötet avslutades.

Bilaga 1

ARBETSFÖRDELNINGEN MELLAN STIL OCH STIL-KOOPERATIVET:
DAGENS DAGORDNING INNEHÅLLER NÄSTAN BARA PROJEKTFRÅGOR
ALLTSÅ SÅDANA ÄRENDEN SOM BARA BERÖR KOOPERATIVETS MEDLEMMAR.
LÅK OCH JAG BESTÄMDE ÄNDÅ ATT KALLA TILL STIL-MÖTE. FRÅ-
GORNA HADE NÄMLIGEN INTE RÄCKT TILL TVÅ MÖTEN. I FRAMTIDEN
FÖRESLÅR JAG ATT STILS OCH KOOPERATIVETS MÖTEN KOMBINERAS
OCH HÅLLES SAMTIDIGT SOM IDAG. PUNKTER PÅ DAGORDNINGEN SOM
ENDAST RÖR PROJEKTET MARKERAS MED P. VID BEHANDLINGEN AV
DESSA FÅR ENBART KOOPERATIVETS MEDLEMMAR (PROJEKTDELTAGARNA)
RÖSTA. EFTERÅT UPPRÄTTAS TVÅ PROTOKOLL - ETT FÖR KOOPERATIVETS
OCH ETT FÖR STIL-FÖRENINGENS MÖTE.

NAMN	GATUADRESS	ORTSADRESS	TELEFON
Andersson Margareta	Valhallav 152 B	115 24 STOCKHOLM	
Bejersten Yngve	Tavastehusg 146	163 27 SPANGA	08-7515137 !
Belfrage Johan	Repslagarg 21	116 26 STOCKHOLM	
Belfrage Kerstin	Repslagarg 21	116 26 STOCKHOLM	
Bengtsson Bror	Asög 138	116 24 STOCKHOLM	08-426251 !
Bohlin Jonas	Strålg 2	112 63 STOCKHOLM	08-565142 *
Carlvik Mats	Herserudsv 9 C	181 34 LIDINGÖ	08-7659090
Cummingham Charles	Kårrtorpsv 61	121 55 JOHANESSHOV	08-595313
Duke Ingrid	Frejg 37	113 49 STOCKHOLM	08-341183 !
Edlund Bengt	Vallsundsv 2 D	613 00 OXELÖSUND	0155-31411
Ek Sonia	Kajutav 6	136 71 HANDEN	08-7761594
Eklöv Ann-Marie	Artillerig 4	114 45 STOCKHOLM	08-620785 !
Elmen Bengt	Sothönsgr 5	123 49 FARSTA	08-949871 !
Eriksson Helena	Ringv 9 F	117 26 STOCKHOLM	08-687475 !
Farke Thorbjörn	Artillerig 29	114 45 STOCKHOLM	08-678787
Fernlund Nea	Valhallav 150 C	115 24 STOCKHOLM	08-675788
Fernström Jan	Surbrunnsg 41	113 48 STOCKHOLM	*
Giuli Gun	Malungsv 123	191 71 SOLLENTUNA	08-7543844 !
Grüher Alexander	Asög 185	116 32 STOCKHOLM	08-415155 *
Hägglund Lillemor	Bondeg 64	116 34 STOCKHOLM	08-406917 *
Isaksson Ronny	Ringv 9 F	117 26 STOCKHOLM	08-687475 *
Jacobson Annika	Handelsv 186	122 38 ENSKEDE	08-480997 !
Jacobson Britta	Infanterig 17	171 59 SOLNA	08-278267 *
Jacobson Kicki	Bofinksv 45	135 68 TYRESÖ	08-7700438 *
Jacobson Kjell-Otto	Infanterig 17	171 59 SOLNA	08-278267 *
Jensen Ulrika	Jungfrug 41 A	114 44 STOCKHOLM	08-604177 - *
Karlsson Lars-Ake	Norrbackag 31	113 41 STOCKHOLM	08-334652 !
Kihlbom Rosie	Valhallav 152 B	115 24 STOCKHOLM	08-618759
Kvarnström Mats	Bersågr 92	122 49 ENSKEDE	08-482840 *
Larsson Sven	Skytteholmsv 19	171 44 SOLNA	08-277301 *
Lemes Artigas	Granskogsv 6	162 42 VÄLLINGBY	08-897697
Lewis Dyfan	Gustav Hööks v 3	131 47 NACKA	08-7162264 *
Lindhe Gunnar	Färgagårdst 96	116 43 STOCKHOLM	08-408018 !
Lindqvist Marc	BOX 9115	171 09 SOLNA	08/826170
Lundell Åwah	Klapperstensv 6	136 52 HANDEN	0750-28054
Lundström Anna	Essingestr 4	112 66 STOCKHOLM	08-569731 *
Magnusson Brita	Hägalundsg 12	171 50 SOLNA	08-837480 !
Malmros Marianne	Jägarst 3	131 50 SALT SJÖ-DUV	08-7164900
Malmros Tore	Jägarst 3	131 50 SALT SJÖ-DUV	08-7164900 *
Martin Ivan	Valhallav 152 D	115 24 STOCKHOLM	08-605270 *
Måård Rita	Petrefusv 6	121 45 JOHANNESHOV	08-486691 *
Nylander Arne	Herserudsv 9 E	181 34 LIDINGÖ	08-7651357
Ohlsson Elsa	Dalgr 46	122 49 ENSKEDE	08-593651
Oks Lars	Noe Arksg 6	116 20 STOCKHOLM	08-439088
Oks Maria	Noe Arksg 6	116 20 STOCKHOLM	08-439088 *
Palmblad Janne	Magnusladulåsg 20	116 27 STOCKHOLM	08-583851 !
Persson Lillian	Klapperstensv 14	136 52 HANDEN	0750-23872 !
Persson Sven-Erik	Plogg 3	116 34 Stockholm	08-417796-
Petre Simona	Färgagårdst 62	116 43 STOCKHOLM	08-415668 !
Ratzka Adolf	Norrbackag 41	113 41 STOCKHOLM	08-325989 !

NAMN	GATUADRESS	ORTSADRESS	TELEFON
Reutersköld Gunilla	Frejg 85	113 26 STOCKHOLM	08-311627 *
Rodrick Siv	Repslagarg 21	116 26 STOCKHOLM	08-428218 !
Rubelowski Hanna	Ringv 9 F	117 26 STOCKHOLM	08-582983
Salo Katja	Igeldammsg 20	112 49 Stockholm	08-521669 *
Sand Margareta	Lövholmsv 19	117 43 STOCKHOLM	08-181286 !
Saxon Johan	Oxenstjernsg 31	115 27 STOCKHOLM	08-609616
Saxon Margareta	Oxenstjernsg 31	115 27 STOCKHOLM	08-609616
Silverskiöld-Linden	Ellaparkv 7 A	183 38 TÄBY	08-7584307 !
Barbara			
Sjöberg Rolf	Gotlandsg 44	116 65 STOCKHOLM	08-403043
Sjölander Sonja	Handelsv 186	122 38 ENSKEDE	08-481295 !
Sudstedt Susanne	Bersågr 92	122 49 ENSKEDE	08-482840
Sunden Sture	Bersågr 100	122 49 Enskede	08-490423
Sundqvist Eva	Tomtebog 2	113 39 STOCKHOLM	08-346693
Svernby Peter	Bergensg 13	163 35 SPANGA	08-7526420 *
Söderberg Inga	Häggstunet 8	181 48 LIDINGÖ	
Söderlund Eva	Gustav Hööks v 3	131 47 NACKA	08-7162264 !
Thorell Gun-Britt	Tors v 5	145 71 NORSBORG	
Thoreus Maud	Tideliussg 36	116 69 STOCKHOLM	08-680184 *
Turhed Lena	Magnusladulåsg 20	116 27 STOCKHOLM	08-583851 *
Virta Matti	Lindhagensg 77	112 43 STOCKHOLM	08-536247
Vrangås Inger	Södra Jordbrov 183	136 52 HANDEN	0750-25708 *
Waernhoff Lars	Onsdagsv 2	123 60 FARSTA	08-642984 *
Wahl Åsa	Södergårdsv 6 B	135 54 TYRESÖ	08-7779294 *
Wahlund Lars	Rålambsv 54	112 56 STOCKHOLM	08-560798 *
Walldin Gunilla	Västmannag 69	113 26 STOCKHOLM	08-321455 *
Åhman Ulla	Torsg 77	113 37 STOCKHOLM	08-317141 *
Öhlund Maj-Britt	Blockstensv 148	136 54 HANDEN	0750-29648
Örn Greta	Råsundav 62	171 52 SOLNA	08-278721

! = PROJEKTDELTAGARE

* = STÖDMEDLEM

TOTALT 78 MEDLEMMAR 1986-11-01

INTRESSEANMÄLAN FÖR ASSISTENTJOBB

NAMN: Anne Lautamäki
PERSONNUMMER: 650709-2828
GATUADDRESS: Kungshamra 44B
ORTSADDRESS: 171 70 Selma
TELEFON: 08/854601
FAMILJ: sambo och en katt
UTBILDNING: student-exam i Finland

YRKESERFARENHET: i Finland har jag jobbat som skrivare,
säljare i en flygbutik, i Sverige för har Eva Söderlund
3 mån hos Erik Lind.

NUVARANDE SYSSELSÄTTNING: inom hemtjänst

SPECIALINTRESSEN (EX HOBBIES): gör vörningskurs i kom
vux 3 kvällar i veckan, syr mycket

KÖRKORT: - BIL: -

FUNKTIONSNEDSÄTTNINGAR/SJUKDOMAR (EX ALLERGI, DÅLIG RYGG):
-

HUR MYCKET UNGEFÄR VILL DU ARBETA? ca. 30 timmar

UNDER VILKA TIDER (DAG, KVÄLL, HELG, LOV)? dagar helst
kvällar är lite svår, helger på eftermiddag

RÖKER: -

HUR FICK DU REDA PÅ STIL? genom Eva Söderlundh

HAR DU LÄST NÅGON INFORMATION OM STIL? Ja

REFERENSER: Eva Söderlundh tel: 7162264

Gustaf Hotko väg 3 13147 Nacka

DATUM: 28.10.86 NAMNUNDERSKRIFT: Anne Lautamäki

FÖRENINGEN STIL

TEXTA MED SVART

INTRESSEANMÄLAN FÖR ASSISTENTJOBB

NAMN: IVEN MARTIN
 PERSONNUMMER: 180634/0832
 GATUADDRESS: Valhallav. 152 K
 ORTSADDRESS: 11534 STH
 TELEFON: 605370
 FAMILJ: NEJ
 UTBILDNING: Vår handelsutbildn. - självstudier i handels-
kunskaps - psykologi
 YRKESERFARENHET: Kontorist 30 år i offentlig tjänst
+ 7 år i handel och industrin
 NUVARANDE SYSSELSÄTTNING: penzionär⁸³ en del fritid
 SPECIALINTRESSEN (EX HOBBIES): Humanism samt ex.
Kultur
 KÖRKORT: NEJ BIL: NEJ
 FUNKTIONSNEDSÄTTNINGAR/SJUKDOMAR (EX ALLERGI, DÅLIG RYGG):
Funktionssviktning i rörelseapparaten - inga vårdbehov
 HUR MYCKET UNGEFÄR VILL DU ARBETA? Deltid
 UNDER VILKA TIDER (DAG, KVÄLL, HELG, LOV)? förmiddagar
när det passar Er.
 RÖKER: NEJ
 HUR FICK DU REDA PÅ STIL? i en stils drake
 HAR DU LÄST NÅGON INFORMATION OM STIL? Stilcken
 REFERENSER: Stilckens Hjälpstjänst Satoru, Stureg. 10,
11436 STH. Tel. 635435, personchef: Pär Lemming
 DATUM: 861014 NAMNUNDERSKRIFT: Iven Martin

TEXTA MED SVART

FÖRENINGEN STIL

INTRESSEANMÄLAN FÖR ASSISTENTJOBB

NAMN: VERSTIN KINNUNEN

PERSONNUMMER: 500906-8981

GATUADDRESS: BERGSUNDSGATAN 7 5tr.

ORTSADDRESS: 11737 Stockholm

TELEFON: 08-582942

FAMILJ: ENSAMSTÅENDE

UTBILDNING: Läseskrivskolan, Gymnasieekonom,
Bokf. Nävarande studier på Beteendetvet. utredarlinjen

YRKESERFARENHET: Lärosvärk, sekreterare, vårdbiträde, biblioteks-
assistent, jobbat i samhället på hemtjänsten

NUVARANDE SYSSELSÄTTNING: STUDERAR PÅ HETID DUS 20 poäng/t

SPECIALINTRESSEN (EX HOBBIES): Bokintress, gymnastik,
Konst etc, arbetat mycket med solidaritetsorganisationer och pol

KÖRKORT: NEJ BIL: NEJ

FUNKTIONSNEDSÄTTNINGAR/SJUKDOMAR (EX ALLERGI, DÅLIG RYGG):
NEJ

HUR MYCKET UNGEFÄR VILL DU ARBETA? ungefär 15-20 timm/vecka

UNDER VILKA TIDER (DAG, KVÄLL, HELG, LOV)?
Både dag, kväll (utom onsdag) helg, lov.
(dag 1: måndag & torsdag förmiddag)

RÖKER: NEJ

HUR FICK DU REDA PÅ STIL? VIA Eleonore Gritzund

HAR DU LAST NAGON INFORMATION OM STIL? Endast den jag fick
Via intresseanmälan till assistentjobb

REFERENSER: Sergitta Jansson, Stihms Stadsbib. 236600

DATUM: 8/10 06 NAMNUNDERSKRIFT: Verstin Kinnunen

FÖRENINGEN STIL

TEXTA MED SVART

INTRASSEANMÄLAN FÖR ASSISTENTJOBB

NAMN: ANNA HESSELGRENPERSONNUMMER: 611128GATUADDRESS: AGNEGATAN 38, 5TR.ORTSADDRESS: 112 29 STOCKHOLMTELEFON: 08-535592FAMILJ: MOR OCH EN YNGRE SYSTERUTBILDNING: -SE BIFOGAD MERITFÖRTECKNINGYRKESERFARENHET: -SE BIFOGAD MERITFÖRTECKNING-NUVARANDE SYSSELSÄTTNING: VÄRDINNA PÅ STATENS KONST
SPECIALINTRESSEN (EX HOBBIES): KONST, GYKLING, MUSE
GYMNASTIK, SPRÅK, RESORKÖRKORT: NEJ BIL: NEJ

FUNKTIONSNEDSÄTTNINGAR/SJUKDOMAR (EX ALLERGI, DÅLIG RYGG):

HUR MYCKET UNGEFÄR VILL DU ARBETA? 20-25 TIM/VECKA

UNDER VILKA TIDER (DAG, KVÄLL, HELG, LOV)?

NÄR SOM HELSTRÖKER: NEJHUR FICK DU REDA PÅ STIL? GENOM INGER PETTERSSONHAR DU LÄST NAGON INFORMATION OM STIL? JAREFERENSER: ANNA FRIIS, 303422INGER PETTERSSON, 7443559DATUM: 861007

NAMNUNDERSKRIFT:

Anna Hesselgren

FÖRENINGEN STIL

TEXTA MED SVART

INTRESSEANMÄLAN FÖR ASSISTENTJABB

NAMN: Kristina Dahle
 PERSONNUMMER: 571121
 GATUADDRESS: Villavägen 13
 ORTSADDRESS: Stocksund
 TELEFON: ⁰⁸ 852154
 FAMILJ: Nej
 UTBILDNING: 3 årig Gymnasium ekon. språk.
1 årig Konstskola Nydelsviksskolan
 YRKESERFARENHET: Ällam biträde, scenografi, teaterarbete
hemtjänst, m m
 NUVARANDE SYSSELSÄTTNING: enskild konstnärlig verksamhet
 SPECIALINTRESSEN (EX HOBBIES): Målning, teckning,
olika slag av skapande verksamhet, teater, film
 KÖRKORT: Nej BIL: Nej
 FUNKTIONSNEDSÄTTNINGAR/SJUKDOMAR (EX ALLERGI, DÄLIG RYGG):
Jag är frisk men är inte stor och stark tyvärr
 HUR MYCKET UNGEFÄR VILL DU ARBETA? c:a 30 timr veckan
 UNDER VILKA TIDER (DAG, KVÄLL, HELG, LOV)?
Helst mån-fre, men är öppen för andra tider också
 RÖKER: Ja, något
 HUR FICK DU REDA PÅ STIL? Jag läste en artikel i somras i DN
 HAR DU LÄST NÅGON INFORMATION OM STIL? Ja
 REFERENSER: Tina Udd Hemservice dist. 25:3
Kungsholmen 52.10.26 [Det kan hänvisa ett annat nr.]
 DATUM: 31 okt -86 NAMNUNDERSKRIFT: Kristina Dahle

